

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cibus Electvs Sive Instrvctiones Sanctae De vita sanctè
traducenda& inter pios sanctósque affectus concludenda**

Elffen, Nicolas

Coloniae, 1667

Instructio X. De Fide, Spe, & Charitate in Deum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55232)

INSTRUCTIO DECIMA.

De Fide, Spe, & Charitate in Deum.

§. I. *Quæ sint actiones Fidei perfectæ.*

Supponenda est imprimis definitio fidei, quæ aliud nihil est, quàm virtus quædam intellectualis Theologica, quâ assentimur mysteriis revelatis propter auctoritatem Dei revelantis.

Magnâ simplicitate captiva intellectum in obsequium fidei, quoad omnes veritates Christianas præcipuè difficiliores, v.g. Sanctissimæ Trinitatis, Eucharistiæ, resurrectionis corporum &c. Atque interdum fufius, interdum brevius circa hæc mysteria actus fidei elicitio.

Sæpius & singulari cum mentis gustu assuece recitare symbolum Apostolicum, Nicænum, S. Athanasij, item Professionem fidei ex mente Concilij Tridentini, quam tibi quoque prælegi curabis, si fortè in morbum aliquem incideris.

Quotiescûmque actio aliqua est inchoanda, exerceatur fides, maximè circa ubique præsentem Deum.

Ama singulariter Martyres, qui pro Christi fide sanguinem suum fuderunt & pete à Deo sæpius, ut & tibi detur pro fide mori & si necesse sit fidem tuam reipsâ profiteri, loquere de testimoniis Dei in conspectu Regum etsi mortem minantium, & nolito confundi.

Ex

Exhorre omne id, quod hæresin sapit. unde summo studio fugies hæreticorū confortia, cōciones, libros. Tali horrore tenebatur S. Antonius de quo sic: S. Athanas. *Manichæis aut aliis hæreticis nunquam saltem amicabilia verba largitus est, denuncians talium amicitiam atq; sermones perditionem esse anima.* Sic etiam Arianos detestabatur, ut omnibus diceret, ne juxta quidem eos esse accedendum. Et ipse jam moriturus: *Hæreticorum, inquit, & Schismaticorum venena vitate, meumque circa eos odium sectamini. Scitis ipsi, quod nullus mihi nec pacificus quidem sermo cum eis unquam fuerit.* Verba scripturæ sacræ, summâ semper reverentiâ excipe, & eadem ad res ludicras, aut minùs puras nunquam detorque. Averlare omnem doctrinam minùs tutam, & sensui Patrum & Ecclesiæ minùs conformem.

Cogitationes dubias in materia fidei, te impugnantes ocys exclude, & si molestiores tibi accidunt, relege motiva credibilitatis in pane parvulorum exposita, & his nutantem animum corrobora.

Ede professionem fidei, & jurejurando confirma, fidei Romanæ Catholicæ in omnibus planè articulis usque ad vitæ finem te constanter adhæsurum.

§. II. *Quomodo sperandum sit in Deo.*

Firmiter spera, consecuturum te à Deo salutem æternam: habemus enim bonum Dominum, qui salvare nos velit & deside-

ret; potentem qui possit omnia; fidelem, qui salutem nobis promisit, & quod promisit infallibiliter seruet; habemus etiam Advocatum apud Patrem, Christum justum, cujus infinita merita pro nobis supplicant; Habemus denique Cœli Reginam Matrem misericordiæ, & tot Sanctorum millia, qui suis nos precibus adjuvant. Et de salute tua tu adhuc dubitas? modicæ fidei quare dubitasti.

Sperari debet non solum vita æterna, sed etiam quidquid ad eam obtinendam tibi necessarium est, uti sunt remissio peccatorum, gratia & virtutes.

Unde postquam peccata confessus es, noli esse dubius aut anxius, an ea sint remissa. Similiter noli esse anxius aut diffidens de emendatione peccatorum in futurum: Sed centies si laboris, centies resurge. Homo es, non Angelus, & licet magna sit fragilitas tua, major tamen est Dei potentia & bonitas. Omnes itaque cogitationes, quæ in te minuere incipient fiduciam erga Deum, & ingenerare pusillanimitatem ac tristitiam cor constringentem, tanquam blasphemias rejice. E contrario illas fove, quæ tibi addunt animum, & lætitiâ in obsequio Dei, & spem erga Dominum Deum augent.

Dum quid moliris pro Dei gloria, etsi multa sinistra interveniant, tu tamen animo non cades, sed semper illud Abrahæ Patriarchæ

archæ

archæ usurpabis : *Deus providebit.* Genes. 22. v. 8. Crede mihi, miras habet divina Providentia vias, quibus conatus suorum ad exitum felicem perducatur. Unde audi monentem Prophetam : *Viriliter agite & confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in Domino.* Psal. 30. v. ult.

Liberè in omnia peccata proruere, & tamen de salute sua velle confidere, non est spes, sed temeritas. *Beneplacitum est Domino,* inquit Psalmista, *at super timentes eum, & in eis qui sperant super misericordia eius.* Oportet cum D. Magdalena utrumque pedem amplecti, pedem inquam justitiæ, & pedem misericordiæ. & si illa te terret, hæc te erigat.

Si quid in precibus à Deo postulas, nihil dubita te impetraturum, modò quod postulas, tuæ salutis & divinæ gloriæ conducat.

Præclarè D. Chrysoströmus : *Si cum hoc studio mentis accesseris, & dixeris : Nisi accipero, non recedam, prorsus accipies : si modo talia postulaveris, quæ & illum, qui rogatur, dare deceat, & accipere tibi, qui precaris, expediat.* Chrysostr. hom. 14. in Matth.

§. III. *Declarantur actus interni externiq; perfecti amoris erga Deum.*

Bene apprehende quid sit purus & perfectus amor erga Deum, quæ ita describit D. Augustinus : *Charitas est virtus conjungens nos Deo quæ ipsū diligimus, diligimus in quæ pro-*

pter seipsum. S. August. l. 6. de mor. Eccles. c. 11.

In omnibus igitur operibus tuis sincerissimâ intentione procedes, eâque perages non ex timore pœnæ, nam id faciunt servi & mancipia; nec spe præmij, ne videaris velle esse mercenarius: sed ex puro Dei amore & studio eidem placendi. quod est munus filiorum ingenuorum, qui obsequuntur etiam parentibus egenis, quamvis nullam ab his hæreditatem expectent. Imò Sanctus Bernardus putat amorem filij nondum esse sat purum, ob spem aliquam hæreditatis adhuc mixtam, hinc vult nos amare Deum uti sponsa amat sponsum.

Purissima intentio erit, si quod facis, non ideo facis, ut propterea tu placeas Deo, sed quia id, quod facis Deo placet, Deum honorat, Deum oblectat. Solius Dei gustum & gloriam specta sine ullo affectu ad commoda tua etiam spiritualia. Ipsa dona supernaturalia non petes, quia cedunt in bonum tuum, sed quia per hæc impletur Dei voluntas, & quia his in te visis Cor Dei oblectatur ita suadet S. Paulus: *Sive manducatis sive bibitis sive aliud aliquid facitis, omnia in Dei gloriam facite,* & Clemens Alexandrinus: *Qui perfectus est, opus bonum eo solo expetit, quoniam honestum est, & quia Deum amat. ea operum ipsius causa longè gravissima est. ausim enim dicere, non eo operatur, quod salvus esse velit.*

Porro

Porro si agnoscere velis an tam puram intentionem in operibus tuis procedas. id ex eo colliges. 1. Si ægrè fers opera tua vituperari, aut non laudari, aut non succedere, ideoque cupias ab iisdem desistere, signum est te non purè quærere Deum. 2. Si minùs diligenter te præparas ad conciones v.g. quando habenda sunt in loco vili & coram paucis auditoribus, ac te præparare soles, cum dicendum est coram multis, & hoc signum est, te præter Deum adhuc spectare plausum populi.

Porro praxis intentionis tam puræ erit hæc. Elige tibi certos Sanctos, per quorum manus actiones tuas offeras Deo v.g. die dominico venerare certos tuos patronos, die Lunæ Sanctos parvulos innocentes, die Martis Virgines & Viduas, Mercurij Confessores, Jovis Martyres, Veneris Apostolos, Sabbathi Angelos. Manè ergò cum iurgis ita intentionem formabis: *Ego N. (insere nomen tuum) conspectu & accessu Divinæ Majestatis indignissimus, omnia mea verba, cogitationes & opera, omnes corporis animique motus vobis offero à Sancti Parvuli Innocentes & tibi etiam (nomina Patronum mensuum & annum, item Sanctum cuius festum eo die Ecclesia celebrat) Vos offerte Regina Matri, Regina Mater dignetur vilissima mea obsequia præsentare Iesu filio, & Iesus filius æterno Patri, imprimis in gratiarum actionem pro beneficiis omnibus, mihi & vobis à Divinâ Majestate concessis*

cessis, secundo in satisfactionem istorum peccatorum quæ admisit anima illa, quam Beata Virgo præ aliis ex Purgatorio vult esse liberatam. Tertiò ad impetrandam mihi alijsq; gratiam copiosam proficendi valde in ijs virtutibus quæ maxime placent Divinae Majestati &c. Protestor tamen: Etiam si toto hoc die nihil sim impetraturus, modò possim aliquid facere quod suæ Majestati placeat, hoc mihi erit præmijs satis, nec quidquam pro meis obsequijs desidero, nisi majorem Dei gloriam, gustum, & obsequium.

Hic modus faciendæ intentionis est valde perfectus, & in se continet, humilitatem profundam, gratitudinem pro beneficijs detestationem peccati, insignem amorem proximi, Sanctorum, Deiparæ, & ipsius Dei, adeoque operâ diurna, quæ ex motivis tot virtutum fient, erunt Deo summè accepta.

Generoso pede calca omnem respectum humanum, nec in hominis gratiam aliquid mali facito, aut boni aliquid omittito. Operare semper corde libero excelsoque, quod iniqua hominum judicia non metuat, & opiniones honorificas non ambiat. Alloquere Deum sapius & protestare: Domine tibi soli, ita sentiebat D. Paulus inquitens: *Mihi autem pro minimo est, ut à vobis judicer, aut ab humano die, qui autem judicat me, Dominus est.* 1. Cor. 4. v. 3.

Experientiâ discas debere cor separari ab omnibus creaturis, & ita vitâ esse instituentem

dam

dam ac si præter te & Deum nihil sit aliud in orbe, siquidem quiete animi solidâ & constante frui velis. Si vel unicus adhuc homo sit, ex quo solatii aliquid & recreatiunculæ minus sanctæ & defæcatæ adhuc speras, ideòque colloquium & conversationem eius avidè expetis, crede mihi multa tædia, & disgustus & inquietudines ab illo ipso homine tibi evenient, ita videlicet disponente Deo, & cor tuum totum ad se attrahente, ut tandem practicè discas sentire & dicere cum S. Ignatio: *Domine quid extra te volo, aut quid velim?*

In ipsis exercitijs pietatis nihil quære nisi Deum. velle tristari dum Christi præsentia devotione & gustu sensibili non sentitur, est amor imperfectus & sensualis adeoque eliminandus. Contentus esse debes solo Christo, illique adhærere tempore ariditatum & tentationum, & eum quasi juvare in cruce suâ ferendâ. B. Ludovicus Bertrandus, cum aliquando molestâ cogitatione infestaretur, audivit Deum se alloquentem: *Deo magis placet afflictio cordis, contritio & tribulatio, quàm dulcedo, solatium & consolatio.*

Cùm amor consistat ex mente S. Patris nostri Ignatij, in mutua facultatum rerum & operum communicatione, debes id Deo consecrare & penitus transcribere, quod tibi est charissimum. Undè si inordinatè amas opes, has Dei causâ profundes; si valde pro-

pen;

pendeas ad elationem animi, studebis despicientiæ tui ipsius. Hæc est excellens Deum honorandi ratio, si ex respectu Dei teipsam inhonores, atque hanc inhonationem tuam que contemptum, pro summâ gloriâ reptites. rectè Chrysostomus: *Probrum autem & dedecus quid sit, ignoras charitas.* Amor Dei vehemeas, piam quandam impudentiam parit, & omnem extinguit humani pudoris metusque sensum.

Verissimum est, quod ait S. Gregorius: *Signum amoris, non est in affectione animi, sed in studio bonæ operationis.* S. Greg. l. 2. in 1. reg. 4. Unde si verè Deum diligis, parebis exactè Dei præceptis, monitis Confessorum, Superiorum imperijs, Angeli tui inspirationibus. Vota quæ edidisti, proposita quæ concepisti servabis ad unguem, males millies mori, quam levisimâ culpa Deum deliberatè offendere. minimas etiam temporis particulas operibus meritorijs semper occupabis. In omnibus actionibus Deum purissimè quæres, & quidquid facies exquisita diligentiâ facies, ut tanto majorem gustum Deus percipiat.

Inter opera, ea semper amplectêris, quæ sunt perfectiora, & divinæ gloriæ magis conducibilia. Unde illa præliges, quæ sunt magis necessaria, ardua, amori proprio repugnantia, conjuncta majore cum ignominia, item ex quibus spiritualis fructus constat.

stantior & in plures redundat. gloriaberis cum Apostolo in cruce, tantum abest, ut eadem tristeris & dejiciare. dolebis impensè de peccatis tuis & alienis, omnemque lapidem movebis ut ea impediās. Gaudebis summè non solum de perfectionibus Dei intrinsicis, quia bona ipsius sunt, sed etiam de omni cultu & obsequio, quod eidem exhibent in cœlis beati, in terrâ homines, in orbe universæ creaturæ. Nullam omittes occasionem divinæ gloriæ propagandæ, & colloquiis tuis, exemplis optimis, modo sanctè operandi, omnium animos in Dei amorem inflammabis. Hoc scilicet est amare Deum.

P A R S Q V A R T A.

Pij affectus cupientis Sanctè mori.

DEsideras Christiane Theophile mortem sanctam? stude prius vitam sanctam ducere: nam qualis vita, finis ita: tum tempore morbi observa. quæ modò te moneo.

Omnes morbi dolores fer animo pacato, & morbum ipsum accepta tanquam singulare Dei beneficium, & tanquam medium, quo ipse salutem tuam impensè promovebit. Nam diligentibus Deum, & iis qui ad
vitam